

Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság
5.Bhar.122/2011/5. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság, Budapesten, a 2012. április hó 6. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

ÍTÉLETET:

A közlekedés biztonsága ellen elkövetett vétség és más bűncselekmény miatt vádlott ellen indított büntetőügyben a Pest Megyei Bíróság mint másodfokú bíróság 14.Bf.876/2010/6. számú ítéletét *megváltoztatja*.

A vádlottat az ellene közérdekű üzem működésének megzavarása vétsége (Btk. 260.§ (1), (3) bekezdés I. fordulat) miatt emelt vád alól felmenti.

A vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetés napi tételeinek számát, az egy napi tétel összegének érintetlenül hagyása mellett, 300 (háromszáz) napi tételre enyhíti, egyben a halmazati büntetésre utalást mellőzi.

Az így kiszabott összesen 90.000.- (kilencvenezer) forint pénzbüntetést - meg nem fizetése esetén - napi tételenként kell egy-egy napi fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre átváltoztatni.

Egyebekben a másodfokú ítéletet helybenhagyja.

A harmadfokú eljárásban felmerült 3.810.- (háromezer-nyolcszáztíz) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS:

A vádlott ellen a Budakörnyéki Ügyészség emelt vádat Közl.5027/2006/I-I. szám alatt, melyben a vádlottat súlyos testi sértést okozó közlekedés biztonsága elleni vétséggel (Btk. 184.§ (1), (2)bekezdés a) pontja, (3) bekezdés) és közérdekű üzem működése gondatlan megzavarásának vétségével (Btk. 260.§ (1) bekezdés, (3) bekezdés) vádolta.

A Budakörnyéki Bíróság a 2009. április 20. napján kelt 17.B.407/2007/18. számú ítéletével a vádlottat az ellene a közlekedés biztonsága ellen gondatlanságból elkövetett vétség (Btk. 184.§ (1), (2) bekezdés a) pontja) és a közérdekű üzem működése gondatlan megzavarásának vétsége (Btk. 260.§ (1), (3) bekezdés) miatt emelt vád alól felmentette.

Ugyanakkor megállapította, hogy a vádlottat elkövette a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértését, amely miatt azonban vele szemben az eljárást megszüntette.

Rendelkezett az eljárás során felmerült bűnügyi költség viseléséről is.

Az elsőfokú bíróság a felmentő rendelkezését azzal indokolta, hogy bár a vádlott terhére megállapítható a KRESZ 25.§ (1) bekezdésében írt szabály megszegése, azonban nem állapítható meg a bűnössége a bekövetkezett eredmény tekintetében, mivel még tőle elvárható figyelem és körütekintés tanúsítása mellett sem láthatta előre a szabályszegés lehetséges és megvalósult következményeit.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a vasúti közlekedést veszélyeztető eredmény előrelátása a vádlottól nem is volt elvárható, mivel a szabályszegése és a ténylegesen bekövetkezett eredmény közötti összefüggés olyan távoli, amely a vádlott büntetőjogi felelősségének megállapítását nem eredményezheti.

Az elsőfokú ítélet ellen az ügyész jelentett be fellebbezést a vádlott terhére a bűnösségének megállapítása és büntetés kiszabása végett.

A Pest Megyei Bíróság mint másodfokú bíróság a 2009. november 10. napján kelt 2.Bf.393/2009/5. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A jogerős határozattal szemben a Pest Megyei Főügyészség terjesztett elő felülvizsgálati indítványt BF.9551/2006/2. szám alatt, melyben indítványozta mindkét bűncselekményben a vádlott bűnösségének a megállapítását.

A Legfőbb Ügyészség a Bf.841/2010. számú indítványában az előterjesztett felülvizsgálati indítványt a közlekedés biztonsága elleni vétség vádja alóli felmentést támadó részében fenntartotta, ugyanakkor a közérdekű üzem működésének megzavarása vétségét sérelmező részében visszavonta.

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a 2010. szeptember 23. napján kelt Bfv.II.293/2010/5. számú végzésével a Pest Megyei Bíróság 2.Bf.393/2009/6. számú végzését hatályon kívül helyezte és a Pest Megyei Bíróságot új másodfokú eljárásra utasította.

Rendelkezett az eljárás során felmerült bűnügyi költség viselésére vonatkozóan is.

A megismételt másodfokú eljárás során a Pest Megyei Bíróság a 2011. március 8. napján kelt 14.Bf.876/2010/6. számú ítéletével a vádlott ellen indított büntetőügyben a 2009. április 20. napján a Budakörnyéki Bíróság által kihirdetett 17.B.407/2007/18. számú ítéletét megváltoztatta és a vádlott bűnösségét közlekedés biztonsága elleni

vétségben (Btk. 184.§ (1), (2) bekezdés a) pont, (3) bekezdés II. fordulata) és közérdekű üzem működésének megzavarása vétségében (Btk. 260.§ (1), (3) bekezdés I. fordulat) állapította meg.

Ezért a bíróság a vádlottat halmazati büntetésül 400 napi tétel, napi tétel összegenként 300 Ft, összesen tehát 120.000 Ft pénzbüntetésre ítélte.

Rendelkezett a járulékos kérdésekre vonatkozóan is.

A kihirdetett határozattal szemben a vádlott és a védője jelentettek be fellebbezést felmentés végett.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.342/2011/1. számú átiratában megállapította, hogy a bejelentett vádlotti és védői fellebbezés részben alapos.

Leszögezte, hogy az elsőfokú bíróság és a másodfokú bíróság is az eljárása során betartotta a perrendi szabályokat. Ugyanakkor az elsőfokú bíróság téves következtetést vont le az irányadó és megalapozott tényállásból, amikor a vádlottat az ellene emelt vád alól mindkét cselekmény tekintetében felmentette.

Kiemelte ugyanakkor, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által is helyesen és hiánytalanul megállapított tényállást irányadónak tekintve okszerűen vont következtetést a vádlott bűnösségére a közlekedés biztonsága elleni vétség tekintetében, mely cselekmény minősítése is törvényes.

Ugyanakkor az ügyészi álláspont szerint a közérdekű üzem megzavarása vétsége tekintetében a másodfokú bíróság bűnösségre vont jogkövetkeztetése téves. Nem hanyagolható el ugyanis, hogy a cselekmény védett jogi tárgya e cselekmény esetében a közrend és a közbiztonság. A vádlott által elkövetett KRESZ szabályszegés eredményeként bekövetkezett baleset vitán felül lényeges és jelentős fennakadásokat okozott a vasúti közlekedésben, azonban az elkövetési magatartás és a vádlott szándéka semmilyen formában még gondatlanság formájában sem irányult a vasúti közlekedés forgalmának megzavarására, ezért e bűncselekmény alól a Be. 331.§ (1) bekezdése alapján a vádlott felmentése indokolt.

Az ügyészi álláspont szerint a vasúti közlekedés jelentős mértékű fennakadása a vádlott terhére súlyosító körülményként értékelhető.

Mindezek alapján indítványozta, hogy e cselekményre vonatkozóan a harmadfokú bíróság a vádlottat mentse fel, egyebekben pedig a másodfokú ítéletet hagyja helyben.

A védő a harmadfokú nyilvános ülésen kiemelte, hogy a baleset pontos körülményeit a lefolytatott eljárások során nem sikerült tisztázni. Hangsúlyozottan utalt a műszaki szakértő 14. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvben rögzített kijelentésére, amely szerint 20-30 millió Ft-ba került volna az alkatrészek balesetkori állapotának előállítása és vizsgálata, amelynek elmaradása miatt a fékhiba kizárására álláspontja szerint nem is kerülhetett volna sor. Ilyen körülmények között ugyanis minden kétséget a vádlott javára kellett volna értékelni. Utalt a 211/2001., a 328/2006. és a 6/2007 BH-ban kifejtettekre és a vádlott felmentését indítványozta.

A vádlott a nyilvános ülésen ugyancsak ártatlanságát hangsúlyozta. Kérte figyelembe venni, hogy három kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik egy telep 98.000 Ft-os raktárosi fizetéséből.

Az ügyész a nyilvános ülésen az írásban előterjesztett indítványát fenntartotta és a közérdekű üzem működésének megzavarása vétségének vádja alól a vádlott felmentését, egyebekben a másodfokú határozat helybenhagyását indítványozta. A bejelentett vádlotti és védői fellebbezés részben alapos.

A harmadfokú bíróság a vádlotti és védői fellebbezéssel megtámadott másodfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást teljes terjedelmében bírálta felül a Be. 387.§ (1) bekezdése alapján abból a szempontból is, hogy az eljárási szabályokat az elsőfokú, illetve a másodfokú eljárásban betartotta-e a bíróság, valamint vizsgálta, hogy a másodfokú bíróság által hozott ítélet megalapozott, vagy sem.

Ennek során a harmadfokú bíróság megállapította, hogy mind az első-, mind pedig a másodfokú bíróság az eljárást a perrendi szabályok maradéktalan betartása mellett folytatta le.

Az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítási eljárásra vonatkozóan egyértelműen megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság a ténymegállapító és tényfeltáró kötelezettségének hiánytalanul tett eleget, valamennyi fellelhető bizonyítékot beszerzett és azokat egymással összevetve kellő mélységgel és alapossággal értékelte. Az is rögzíthető, hogy az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének is eleget tett, részletesen megvizsgálta a vádlott által előterjesztette érdemi védekezéseket, mind a gépjármű műszaki hibájára, mind pedig a vádlott egészségi állapotára, esetleges rosszullétére vonatkozóan.

Nem tévedett, amikor a műszaki hiba esetleges fennállására vonatkozóan elfogadta a igazságügyi gépjárműszakértő véleményét, aki a műszaki hibát a szakvéleményében kizárta. A szakértő megállapította ugyanis, hogy a balesetet megelőzően a gépjármű fékberendezése kifogástalanul működött, ellenkező esetben ugyanis egy 8 %-os lejtőn fékezés nélkül gyorsulva, a járműnek 120 km/óra sebességgel kellett volna a lejtő aljára érkeznie.

Vitathatatlan a szakértő előadása alapján, hogy a gépjármű alkatrészei olyan súlyos mértékben rongálódtak meg, hogy azokat szakszerű vizsgálatnak alávetni nem lehetett. Ez csak akkor lett volna lehetséges, ha 20-30 millió forintos költséggel a jármű alkatrészeinek eredeti állapotát olyan szintre visszaállítják, ami lehetővé teszi a különböző vizsgálatok elvégzését.

Ugyanakkor a szakértő egyértelműen és határozottan állította, hogy a gépjárműtől hátrahagyott nyomok egyértelműen féknyomok és sodródási nyomok voltak, amelyek ugyancsak azt a megállapítást támasztják alá, hogy a járműnek - ezen belül is a fékberendezésének - nem volt olyan hibája, amely a bekövetkezett balesettel összefüggésbe hozható.

Az elsőfokú bíróság részletesen értékelte a vádlott egészségi állapotára vonatkozóan beszerzett orvosszakértői véleményt és nem tévedett, amikor azt elfogadva megállapította, hogy a vádlott időszakos rosszulléte sem lehetett a bekövetkezett baleset oka.

Ugyanakkor az elsőfokú bíróság téves jogkövetkeztetést vont le az általa megalapozottan megállapított tényállásból, amikor a vádlottat az ellene emelt vád alól felmentette. Az elsőfokú bíróság jogi álláspontja ugyanis az volt, hogy a vádlott a még tőle elvárható figyelem és körültekintetés mellett sem láthatta előre a KRESZ 25.§ (1) bekezdésében írt szabály megszegésének lehetséges és ténylegesen megvalósult következményeit, ezért őt a végső helyzet kialakulásában sem szándékosság, sem gondatlanság nem terheli.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a vasúti közlekedést veszélyeztető eredmény előrelátása a vádlottól nem is volt elvárható, hiszen akaratától függetlenül sodródott a járműve a vasúti sínekre, és a vasúti sínekre zuhanás következtében bekövetkezett baleset és annak az eredménye, valamint a szabályszegések között megállapítható okozati összefüggés olyan távoli, amely nem teszi lehetővé a vádlott büntetőjogi felelősségének megállapítását.

A Pest Megyei Bíróság a felülbírálata során eltérő jogi álláspontot foglalt el, és megállapíthatónak látta a vádlott bűnösségét mind a két terhére rótt bűncselekményben. A másodfokú bíróság álláspontja szerint abból kell kiindulni, hogy az elkövetőt milyen gondossági kötelezettség terheli. Erre vonatkozóan a másodfokú bíróság megállapította, hogy a vádlottat elsődlegesen a közlekedési szabályok maradéktalan betartásának kötelezettsége terhelte.

Ugyanakkor azzal, hogy a vádlott nem az út vonalvezetésének, illetve nem a jármű sajátosságainak megfelelően választotta meg a jelentős lejtésű útvonalon a jármű haladási sebességét, megszegte az erre vonatkozó kötelezettséget és ez a szabályszegése mind a két cselekmény bekövetkezésével okozati összefüggésbe hozható.

A vádlottnak ugyanis a kihelyezett „elsőbbségadás kötelező” közúti tábla előjelzésére szolgáló, és már 100 méterrel korábban kihelyezett kiegészítő jelzőtáblát meglátva, és azt elhagyva a sebességét már csökkentenie kellett volna. Ezzel szemben a vádlott a korábbi haladási sebességének csökkentése nélkül, 63-73 km/óra sebességre felgyorsulva közelítette meg a kereszteződést és ennek eredményeként következett be az útvonalról történő kisodródása és a vasúti sínekre történő zuhanása is.

Ezzel az okfejtéssel a harmadfokú bíróság is egyetértett a Btk. 184.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) pontjára figyelemmel a (3) bekezdés II. fordulata szerint minősülő közlekedés biztonsága elleni vétség tekintetében.

A vádlottnak ugyanis a gépjárművezetőtől elvárható figyelem és körültekintetés tanúsítása mellett előre kellett volna látnia a szabályszegése következményeit, amelyek abban nyilvánulnak meg, hogy a nem megfelelő sebesség következtében a közútról kisodródhat és ezzel a közút melletti területen lévő személyek és tárgyak

épségét és működését megsértheti, vagy veszélyeztetheti. Ebbe a körbe értendő akár, a közelben lévő vasútvonal is.

Hangsúlyozandó ugyanakkor, hogy e körben a vádlott helyismeretének semmiféle jelentősége nincs, nem bír tehát jelentőséggel az, hogy korábbi útjairól nyert ismeretek alapján tudta-e azt, hogy az út mellett vasút halad, vagy sem.

A harmadfokú bíróság is egyetértett azzal, hogy a közlekedés biztonsága elleni vétség tekintetében megállapítható a vádlott szabályszegése, és a vasúti közlekedés biztonságának veszélyeztetése között a közvetlen okozati összefüggés, amelyet a közlekedés biztonsága ellen gondatlanságból elkövetett vétség tényállása, mint eredményt fogalmaz meg.

Szükséges hangsúlyozni, hogy jelen esetben a jármű sínekre zuhanása az úttestről való letérésének szükségszerű következménye volt, vagyis azt nem egy általa előre nem látható körülmény eredményezte. Éppen ezért nem alkalmazható a BH.2008. 6. számú jogeset a jelen ügyre.

Tévedett azonban a másodfokú bíróság, amikor ugyanezen okfejtés alapján megállapíthatónak látta a vádlott bűnösségét a Btk. 260.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés I. fordulata szerint minősülő közérdekű üzem működése megzavarásának vétségében. A másodfokú bíróság ez utóbbi cselekményben a vádlott büntetőjogi felelősségét az előző cselekményre vonatkoztatható gondatlansága miatt látta megállapíthatónak, azért, mert a vasúti pályára zuhanó tehergépkocsinak ütköző személyvonat eredményezte a vasút működésében bekövetkezett jelentős mértékű zavart, amely a vonatok késésében és részleges, illetve teljes járatkimaradásokban nyilvánult meg.

A másodfokú bíróság e körben figyelmen kívül hagyta ugyanis, hogy a közérdekű üzem működése megzavarásának tényállása a közrend és a közbiztonság védelmét szolgálja, vagyis a jogi tárgya a közérdekű üzem zavartalan működéséhez fűződő társadalmi érdek. Nem vitatható, hogy a vádlott közlekedési szabályszegésének következményeként bekövetkezett baleset jelentős fennakadásokat okozott a vasúti közlekedésben. Ugyanakkor az is nyilvánvaló, hogy a vádlott szándéka semmilyen formában nem irányult a vasúti közlekedés megzavarására. E bűncselekmény szándékos elkövetése esetén, az elkövető szándékának mind a magatartásra, mind pedig az eredményre ki kell terjednie, vagyis feltétel, hogy a közérdekű üzem jelentős mértékű megzavarását is előre lássa. E cselekmény elkövetési magatartása a közérdekű üzem működésének megzavarására irányul, amelybe akár a termelés, akár a szolgáltatás teljes folyamata beletartozik. Ahhoz azonban, hogy e bűncselekményre vonatkozóan a vádlott gondatlansága megállapítható legyen, az szükséges, hogy a vádlott a közlekedési szabályszegés pillanatában előre láthassa, hogy magatartása a vasútnak, mint tömegközlekedési eszköznek az üzemszerű működését fogja jelentős mértékben megzavarni, és további feltétel, hogy ennek elmaradásában könnyelműen bizakodjék. Jelen esetben azonban megállapítható, hogy a vádlott által tanúsított magatartás - vagyis a közlekedési szabály megszegése - semmilyen formában nem irányult a közérdekű üzem megzavarására, sőt a közérdekű üzem működésének megzavarása iránt

lehetséges következmény előrelátása még kellő gondosság esetén sem volt tőle elvárható, ezért a gondatlanság egyik formája sem állapítható meg a terhére. E bűncselekményben tehát tévesen mondta ki a bűnösségét a másodfokú bíróság.

A fenti okfejtésre figyelemmel a harmadfokú bíróság a Btk. 260.§ (1) és (3) bekezdés I. fordulatóba ütköző közérdekű üzem működése megzavarásának vétsége miatt emelt vád alól a vádlottat a Be. 6.§ (3) bekezdés a) pontja és a Be. 331.§ (1) bekezdése alapján felmentette.

A büntetés kiszabása körében a vádlott javára és terhére értékelhető bűnösségi körülményeket a másodfokú bíróság helyesen vette számba, azok korrigálása mindössze annyiban szükséges, hogy a vasúti közlekedés jelentős mértékű megzavarása további súlyosító körülmény a vádlott terhére. Ezzel szemben azonban a bűnösségi kör szűkülése a vádlott javára enyhítő körülményként jelentkezik.

A megváltozott bűnösségi körülmények ellenére a vádlott által elkövetett szabályszegés súlyosságára, valamint annak következményeire is figyelemmel a harmadfokú bíróság arányban állónak tartotta a másodfokú bíróság által kiszabott büntetést, melynek enyhítése a büntetési célok elérését nem szolgálja.

Mindezekre figyelemmel a harmadfokú bíróság a Be. 398.§ (1) és (2) bekezdése alapján a másodfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, vádlott neve vádlottat az ellene közérdekű üzem működése megzavarásának vétsége miatt emelt vád alól felmentette, egyebekben pedig a másodfokú bíróság ítéletét a Be. 371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Budapest, 2012. év április hó 6. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

Dr. Halász Irén sk.
előadó bíró

Zólyominé dr. Törő Erzsébet sk.
bíró

A Pest Megyei Bíróság 14.Bf.876/2010/6. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság 5.Bhar.122/2011/5. számú ítéletében írt változtatással 2012. év április hó 6. napján jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Budapest, 2012. év április hó 6. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
Moncz Tímea
tisztviselő